

TOTTH BENEDEK

Turritopsis dohrnii

Sosem tanultam meg úszni. Nem kellett, mert messze laktunk minden víztől. A város környékén nem volt se tó, se folyó, az egyetlen nyamvadt patak rég kiszáradt. Nyaralni meg sosem jártunk, se tóhoz, se folyóhoz, se tengerhez. A legtöbb vizet az élményfürdő szabadtéri részén láttam. Nyaranta minden nap eltekertem arra bringával, a biciklit a kerítésoszlopnak támasztottam, és felálltam a vázra, mert úgy jobban ráláttam a nagymedencére, és csak bámultam a vidám strandolókat, amíg valamelyik biztonsági őr el nem kergetett. Az egyre hosszabb és hosszabb kánikulákban már délelőtt megtelt a fürdő, akkora zsúfoltság volt, hogy még a nagymedencében se lehetett távolságot tartani egymástól, a pancsolóban meg egymás arcában ültek a boldog gyerekek, megfáradt szülők, szalonspicces nagypapák és riadt nagymamák. A gyerekek mindig bepörögtek a tömegben, sikítottak, fröcskölték a vizet, labdával dobálóztak, beugráltak a partról, amíg rájuk nem szóltak, össze nem törték magukat, vagy be nem tudóztak egy nagyobb kerty vizet, hogy aztán könnybe lábadt szemmel, fuldokolva köhögjenek. Fogalmuk se volt, mekkora veszélyben vannak, én meg nem kiabálhattam át a kerítés mellől, hogy figyelmeztessem őket. Sokszor álmodtam a strand alatt kanyargó hatalmas folyóról, a város alatt kanyargó folyamról, és mindig csurom vizesen ébredtem. A strandolók boldogságát azonban csak addig tudtam megfigyelni, amíg le nem merültek a víz alá, oda nem lehetett lelátni a kerítéstől, még akkor se, ha felálltam a biciklim vázára, még onnan se. Valamiért úgy képzeltem, a víz alatt senki sem lehet boldog. Azóta rájöttem, hogy ez nem igaz, vagy nem lehet teljesen igaz, hiszen ő is mosolygott a fotón, ami az után készült, hogy kihúzták a tengerből.

Egy nyáron haverkodtam össze vele, igazából már ősszel összehaverkodtunk, amikor az osztályunkba jött, csak nyáron lettünk igazán jóban. Nyáron halottnak tűnt a város. Alig találkoztam élő emberrel, amikor legurultam az élményfürdő kerítéséhez. A strandhoz közeledve felerősödtek a zajok, autók, emberek, vízcsobogás, lángosság. Mintha mindenki a strandon lett volna, máshol meg nem maradt más, csak a felforrósodott aszfalt a vibráló levegővel, a házfalak közé szorult forrósággal, a távolba vesző utcák a forróságban remegő buszokkal. Miatta szoktam le arról, hogy a kerítésnél bámészkodjak. Ő tudott úszni, és szeretett is, és mivel az egyik úszómester a barátja volt, ingyen be tudott menni a strandra. Nem mondtam elsőre igent, amikor hívott, hogy tartsak velem, de igazából addigra már nagyon untam, hogy mindig elhajtanak a kerítéstől a biztonsági őrök, gondolom, kukkolónak néztek, mintha ők nem egész nap a bikinis csajok mellét vagy a fiúk fürdőgatyában dombo-

rodó farkát bámulták volna kiguvadt szemmel. Nem csoda, hogy a végén meghalt egy kisleány az élménycsúszdán. Nem figyelt rá senki, ő meg elmerült, de nem vette észre senki, ő meg lent maradt, lent, a víz alatt, és lassan lesüllyedt a medence kék csempével borított hideg aljára. Egy fürdővendég húzta ki.

Sokszor eszembe jut, mi lett volna, ha elfogadom a meghívást, és elmegyek nyaralni vele meg a szüleivel. A döntésemnek nem volt különösebb oka, vagy úgy tettem, mintha nem lett volna különösebb oka annak, hogy úgy döntöttem, nem tartok velük. Nem akartam bebizonyítani semmit, nem akartam bosszút állni senkin, nem akartam sajnáltatni vagy büntetni magam, még azt sem mondom, hogy nem voltam kíváncsi, milyen lehet a tenger, de pont akkor kezdtem bele egy kísérletbe, és nem akartam megszakítani, ha már egyszer belekezdtem. Ha előbb szól, talán nem tette meg magam vaknak, de amikor felhívott, és megkérdezte, nincs-e kedvem velük nyaralni, már elkezdtem vaknak tettetni magam. Kíváncsi voltam, meddig bírom. Arra számítottam, hogy pár óra vagy maximum egy nap alatt, megunom a vakságot, de aztán annyira rákaptam a dologra, hogy akkor se nyitottam ki a szemem, amikor egyedül maradtam a szobámban, a sötétben, egyedül a sötét szobában.

Felhívott, hogy megérkeztek. Aztán felhívott másnap is, minden nap felhívott. A tengerről mesélt. Nagy hatással volt rá. Csukott szemmel hallgattam, és mintha ott lettem volna vele, de nem tudtam szabadulni a gondolattól, hogy ha annyira nagy hatással van rá a tenger, akkor miért lóg órákat a telefonon. Szerettem a hangját, megnyugtató volt, mint a fövenyre kifutó hullámok zúgása.

Hajnalban kiültem a partra. A hús homokba fúrtam a lábfejem, és a hullámokat hallgattam. Egy ismeretlen kisleány lépett oda hozzám, a semmiből bukkant fel, és lepillantottam a kezére, hogy nem uszonya van-e, de nem, a keze helyén kéz volt. A lábát nem tudtam megnézni, mert cipő volt rajta, pedig nincs annál jobb, mint amikor a hús homokba fúrod a lábfejed. A kisleány megállt előttem. Nem láttam az arcát, szemembe süttött a nap, csak annyit tudtam kivenni, hogy a víztől összetapadt a haja.

– Tudtad, hogy vannak halhatatlan medúzák? – kérdezte, és mielőtt válaszolhattam volna, hogy igen, tudom, mesélni kezdett egy különleges hidraállatfajról, amelyik stresszhelyzetben klónozza magát, és több száz, genetikailag azonos utódot hoz létre, azaz gyakorlatilag „halhatatlanná” válik. Mielőtt megköszönhettem volna neki, hogy megosztotta velem az információt a halhatatlan medúzáról, a kisleány visszament a szüleihez, akik egy törülközőn ültek, a férfi szendvicset majsolt, a nő keresztretjvényt fejtett. A kisleány leült melléjük, de nem nézett vissza rám, mintha ott sem lettem volna. Levegőnek nézett, friss, sós, hűvös levegőnek.

Aztán beúsztam a tengerbe, minél mélyebben jártam, annál védtelenebbnek éreztem magam. Kocsonyás, áttetsző lény a hullámok között. Az egyik strandoló megfogta, és feldobta a levegőbe, mint egy láthatatlan labdát. A vízbe csapódó test csobbanására ösztönösen odanéztam. Szétszóródó csalánsejtek fúródtak a szemembe, tűszúrások a szemgolyómban. Üvöltetni akartam, de attól féltem, hogy a medúza bejut a számba, onnan tovább a testembe, és halhatatlanná válik bennem. Tudtam, hogy

megvakulok. Sikerült kievickélnem a partra. Az elsősegélynyújtó helyen kimosták a szemem, aztán bevittek a kórházba. Amikor kinyitottam a szemem, egy ápolónő mosolygott rám, arra gondoltam, ilyen lehet a mennyországban ébredni. A hátralévő napokban vaknak tettettem magam, ahogy te is.

Mióta vaknak tettettem magam, néha nem tudtam eldönteni, hogy éppen ébren vagyok-e vagy álmodom. Másnap visszamentem a tengerpartra megkeresni a dögöt. A medúza hatalmas spermafoltként terült szét a szürke fövényen. Napkrémmel bekent gyerekek rohagáltak körülötte. Megvártam, amíg megunják, és odébbállnak, aztán letérdeltem a homokra, megfogtam a medúza maradványát, és beleharaptam a kocsonyás testbe. A csípős nyálka szétfolyt a számban. Az volt a furcsa, tényleg nagyon furcsa volt, hogy nem éreztem fájdalmat, hogy nem éreztem semmit, semmit.

Ez az egész nagyon régen történt, nagyon régen, de azóta is minden éjjel eszembe jut, minden éjjel, és nem tudok szabadulni tőle, a gondolattól, hogy ha aznap ott vagyok a parton, ha ott vagyok veled a tengernél, akkor sem tudom kimenteni, mert sosem tanultam meg úszni, úszni sosem tanultam meg.

